

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Academiei No. 8.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

O casă a învățătorilor

Multe și foarte deosebite sânt necazurile ce frământă cadrele corpului didactic primar. Dacă poate fi vorba de o sumedenie de probleme ce se desprind din mișcarea nouă a științei educației contemporane, din ambiția căroră dascălul de sat și de oraș trebuie să și reție numai *sensul adevărat* al luminilor teoretice de care se va sluji în arta de creștere și educare a contingentelor de copii, — apoi, de bunăseamă, tot așa de numeroase și de însemnate sânt înfățișările vieții materiale, sub semnele căreia își desfășoară traiul acest corp ostracizat.

În câmpul pedagogiei contemporane se pot face de oricare educator incursiuni de informație și documentare, în direcția în care dorește fiecare. Concluziunile acestei discipline și le poate apropia cu destulă ușurință, dacă nu l-a părăsit vrea neostoiită de a fi în pas cu timpul.

Datorită acestei străduințe, oricare învățător va stăpâni cu destoinicie elementele principale ale unei bune orientări pedagogice.

Sedintele cercurilor culturale, conferințele și adunările profesionale sânt, firește, tot atât de prilejuri pentru învățători, unde se cern și selecționează varietatea sistemelor de educație.

Când vine vorba de îmbunătățirea situației materiale, se schimbă cu totul lucrurile. Aci, dealtminteri, începe tragedia. Lecuirea rețelilor ce macină zi cu zi proviziile de națide și năruie stălpii rezistenței, nu stă în putințelor. Factori cu marerăspundere în stat, socotesc în calculele ce și le fac cu privire la politica socială a țării, școala primară și, odată cu aceasta, pe învățători, ca o cantitate neglijabilă. Dacă de ei ar fi depins soluționarea acestei alarmante stări de lucruri, atunci cu siguranță că de mult s'ar fi pus cruce peste acest capitol trist și sângeros din istoria învățământului public dela noi.

În acțiunea de până acuma, corpul didactic primar nu și-a pierdut niciodată capul. Ce va fi mâine, poimâne, este foarte greu de ghicit.

Asociația învățătorilor, deodată cu lupta organizată pentru cucerirea drepturilor noastre încălcate în atâtea rânduri, a dus și o acțiune de pe urma căreia avem case de odihnă în locurile climaterice. Nu voi arăta acum tot ce a făcut Asociația pe linia acestor înfăptuiri.

De data aceasta vreau să semnaliez o altă mare inițiativă luată de congresul Asociației din Septembrie 1932, care s'a ținut în Chișinău-Basarabia: *Casa învățătorilor din Capitală*.

Congresul a arătat și mijloacele pentru strângerea fondurilor necesare începerii cât mai în grabă a lucrărilor. Fie-

care învățător este obligat să contribuie cu 100 de lei. Această măsură este categorică. Nimeni nu trebuie să se dea la o parte. Suma aceasta se aude că se va reține prin statele de plată. A te împotrivi acestor măsuri, a te singulariza în asemenea atitudine, este egal cu a te exclude din actuala noastră organizare profesională: *asociația*.

Așa dar nu poate fi vorba, cum s'ar încerca să se spună în șoapli, că încheierea congresului învățătoresc din Sept. 1932, Chișinău-Basarabia, e facultativă. *Ea este categorică și e bine să fie împlinită în litera ei. Căci, întâi și 'ntâi, e numai și numai în folosul nostru al tuturor.*

Nouă ni s'au mai reținut bani prin statele de plată. Nimeni n'a spus atunci împotriva acelei samavolnicii. Afară de câțiva colegi din București și de aiurea. Și banii s'au reținut, dar anuarul n'a mai venit.

Acum, când e vorba de ceva care ne privește numai pe noi, când trebuie să executăm o hotărîre a congresului nostru, atunci ne irosim în fel de fel de controverse. Nu, e timpul ca să se isprăvească odată cu aceste apucături.

Casa învățătorilor, care se va zidi în Capitală, va însemna simbolul solidarității și camaraderiei corpului didactic primar.

I. P. Crivăț

In Franța se pregătesc noi demonstrații

Din cauza încetinelii cu care decurg cercetările în afacerea Stavisky, regalității din Franța pregătesc noi demonstrații de protestare.

În privința aceasta sunt acuzate anumite persoane sus-puse cari fiind direct interesate și influențează pe anchetatori de a lua măsuri energice.

Proiectul definitiv al legii conversiunii

II.

Regimul datoriilor urbane

Ca să beneficieze de prevederile legii, debitorii urbani trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

1. Să fie proprietari, chiar și aparenti, încă dela data de 18 Dec. 1931, de bunuri situate în comune urbane sau suburbane supuse sau susceptibile de a fi supuse, până la data de mai sus, la impozitul pe clădiri prevăzut de art. 13 al contrib. directe;

2. Să nu poată fi considerați debitori agricoli;

c) Veniturile imobiliare brute ale debitorilor să reprezinte cel puțin 30% din cuantumul

total al veniturilor lor supuse impozitului global pe 1933.

d) Datoriile să fie născute până la data de 18 Dec. 1931.

Datoriile cu scadențe posteroare publicării legii se vor considera ajunse la scadență pe data publicării ei și cuantumul lor va fi cel existent la data acestei publicări, inclusiv procentele convenționale sau legale datorate până la această dată, calculate cu respectarea legilor asupra cametei.

Reducerea va fi de 20% din creanță, plătită în 10 ani prin rate semestriale egale, cu dobândă de 6%, cu scadența la 15 Mai și 15 N brie ale fiecărui an, prima scadență fiind la

Procesul Gărzii de fier

— Martori iluștri. — Intâiele incidente ridicate de apărare. — Un apărător nepoftit. — Ce acuzații se aduc inculpaților —

Luni la 9 dimineața, după cum am mai anunțat, s'a început la Consiliul de război din București procesul atentatorilor dela Sinaia și al fruntașilor din Garda de fier acuzați de complicitate.

Procesul e urmărit de public cu un interes cum rar s'a mai văzut. Se dă un adevărat asalt la intrările consiliului, dar numai puțini au norocul să pătrundă în sala desbaterilor.

Intâia sedință

Sedința intâia, la începutul căreia s'au făcut obișnuitele formalități: constituirea consiliului, apelul acuzaților și martorilor, — a durat până după 12.

Sunt de față toți cei 52 de acuzați.

Apărarea numără peste 60 de avocați.

Sunt citați — dar nu sunt prezenți toți — 630 de martori ai apărării, între cari Vaida-Voevod, Ion Mihailescu, Gh. Erătișanu, Gr. Forțu, Mihai Popovici, Armand Călinescu, Gr. Iunian, N. D. Chirculescu, Nae Ionescu, Gh. A. Cuza, arhitect Enescu, prof. Traian Brăileanu, D. R. Ioanțescu, mareșal Averescu, Iuliu Maniu, C. Argetoianu, M. Maiorescu, judecător Ion Stănescu, col. Gabriel Marinescu, N. Budurăscu, N. Titulescu, Ionel Pop, I. P. S. Patriarh dr. Miron, Octavian Goga, prof. dr. Gerota, prof. univ. pr. Mihăilescu, prof. univ. pr. Gr. Cristescu, etc., etc.

Acuzarea are 36 de martori.

Incidentele apărării

După apelurile celor de mai sus, s'au ridicat o seamă de incidente.

Corneliu Codreanu a recuzat pe apărătorul nechemat de nimeni, Bărsan, deputat liberal.

Apărarea a protestat că nu se dă acces ziariștilor străini

și nici tuturor avocaților înscrși, rudelor și familiilor inculpaților. La aceasta d. general Ignat, președintele consiliului, a răspuns că pe viitor va emite d-sa personal biletele de acces, iar familiile acuzaților vor fi lăsate zilnic să ia contact cu areștații.

S'a mai protestat în contra faptului că se țin desbaterile într-o sală prea mică. Consiliul a răspuns că va studia chestiunea.

Avocatul Sturza a cerut să se amâne desbaterile 24 de ore, ca să se poată studia dosarele. Incidentul s'a respins.

În sedința de după amiază s'a dat citire ordonanței definitive, care relatează pe larg asasinatul dela Sinaia și pregătirile Gărzii de fier pentru a pune stăpânire pe opinia publică, pe economia națională, pe toate directivele vieții noastre publice, tinzând la o Românie Nouă, prin aplicarea unor vaste reforme cu caracter fascist, în toate domeniile.

Acuzațiile ce se aduc inculpaților

Se face apoi un istoric al organizației Gărzilor de fier cu întreaga lor evoluție politică, până la întocmirea lor într'un partid cu program politic precis, și apoi la organizarea lor în chip militar, cu disciplină severă și cu jurământ și legământ, în vederea schimbării actualului mecanism constituțional.

Avem deci de-a face cu o organizație absolutistă, care tindea să devină o organizație națională, pur militaristă, spre a putea domina orice situație, mai ales în timpuri turbure, pe care le socotea foarte apropiate.

Dupăce arată violențele

din toamna trecută, ordonanța definitivă stăruie asupra ordinelor date de Corneliu Codreanu și apoi de general Cantacuzino, după luarea comenzi, precum și asupra celor două scrisori de amenințare adresate de ei primului ministru Duca și d-lui Titulescu, din care trage concluzia că a fost vorba de un complot, după cum reiese din pasagiile: »v'ăți iscalit sentințele de moarte!

Printre actele găsite la percheziția făcută la generalul Cantacuzino la 30 Decembrie 1933, s'a găsit și un manifest, scris în întregime de Corneliu Codreanu, vizând pe 4 miniștri, deasemenea o scrisoare prin care se recomandau generalului membrii de încredere din garda de fier, cu care urmează să se sfătuiască în măsurile ce trebuia să ia.

Se vorbește apoi despre preotul I. Dumitrescu, cel mai de încredere om al lui Corneliu Codreanu, cel care a dat instrucțiuni pentru constituirea echipelor morții și care a locuit multă vreme în casa generalului Cantacuzino.

Asupra legăturilor acestuia cu atentatorii se arată că i au venit adesea în casa sa și că I. Caranica a și dormit acolo.

În proces sunt implicate și studențele Nicoleta Niculescu, Stănculescu Constantin și Nicolescu Teodora.

Despre activitatea acestora, ordonanța arată că ele ar fi făcut legătură între general și Corneliu Zelea Codreanu.

Ordonanța trage concluzia că atât generalul Cantacuzino cât și Corneliu Codreanu a avut cunoștință de asasinat.

15 N-brie 1934.

Debitorii ce vor plăti anticipat în primii 2 ani dela publicarea legii vor beneficia de o reducere totală de 35%, cu condiția ca să achite în primul an cel puțin 16%, plus interesele aferente din cuantumul total. Reducerea va fi de 30% pentru cei ce vor plăti în primii 5 ani, cu condiția ca să plătească cel puțin câte 14% în fiecare an.

Pentru orice rată plătită anticipat, debitorii vor mai beneficia de o reducere de 8% pe an calculată din ziua plății până în ziua scadenței respective.

Regimul creditorilor cari refuza condițiile legii

Creditorii cari nu acceptă condițiunile de lichidare de

mai sus, vor trebui să facă declarații în acest sens, la tribunalul domiciliului debitorului, în termen de o lună dela publicarea prezentei legi.

Declarațiile sunt irevocabile și nu pot cuprinde niciun fel de rezerve sau restricții, iar nefacerea lor echivalează cu acceptarea condițiunilor legii.

Legea acordă debitorilor, în caz de neacceptare a condițiilor legii de către creditorii respectivi, un moratoriu de 10 ani dela publicarea legii cu o dobândă de 1 la sută pe an asupra capitalului inițial, plătit la 15 Dec. al fiecărui an, cu prima scadență la 15 Decembrie 1934.

La expirarea acestui termen, consiliul de miniștri va putea prelungi acest moratoriu pe un nou period de maximum 5 ani (Continuare în pag. II-a)

Noutăți de pălării pentru dame

in mare asortiment și cu
prețurile cele mai con-

venabile la: **Iosefine Deutsch**
STRADA BRĂTIANU No. 11.

De toate și amestecate...

Victimele „colonelului Vass”

Am desvăluit la timp, ceteritorilor, misterioasa existență a „colonelului Vass” din strada Brătianu No. 1, și faimoasele lui aventuri cari au zăpăcit mințile atâtor amatori de căștiguri grase, venite pe neașteptate.

Am pomenit, astfel, despre medicul din Timișoara, chemați telegrafic, noaptea, la căpătâiul bravului colonel, care se lupta cu o moarte imaginară.

Specialiștii din Timișoara și-au frânt mâinile de cătrăniți ce erau, când neadormitul portar al casei din strada Brătianu le-a arătat statuia rece a fostului honved maghiar.

Mulți arădani de-ai noștri, s'au grăbit să-și caute norocul în strada fermecată, ieșind u nui mai plouat decât altul și cu coada între picioare dela colonelul fictiv.

Unii, însă, era s'o pătească urit de tot. Astfel, d. croitor Redesi, alias Redés, despre care s'a spus că și a procurat stofă din Ungaria pentru „două uniforme”, a fost citat la un oficiu de siguranță și insistent interogată asupra acestei contrabande de marfă oprită.

La fel simpaticul și priceputul croitor și ceaprazar Călin, din strada Bucur, vestit pentru șepcile lui ieftine, a fost citat la această instituție spinoasă, și iscodit asupra importului fraudulos de nasturi și epoleți.

Săracul domn Călin, în chierziua când se gătea pentru înșurătoare, a fost invitat la locul de unde e posibil să nute mai... întorci. Mireasa a leșinat de două ori, de spaimă, la „plecare” și încă odată, de bucurie, la reîntoarcere. Nunta a fost amânată... sine die, din cauza acestui incident.

Dar mai trebuie să pomenim și despre un alt „pofit” al colonelului de fier, d. Oglice, ala care s'a dus să-și învețe fata românește.

Mândru cum îl știm, refuză să recunoască festa pe care i-a jucat-o doamna Cojocaru, și ne declară că „fetița” a învățat deja abecedarul românesc.

Dintre noii „favoriți” ai dlui colonel Vass, amintim pe d. Mihail Cucu, dela ad-ția finan-

ciară și aghiotantului d-lui S. Fleșeriu, care se gândește să-i ofere de Paști colonelului o tavă cu ouă de... cuc, și încă împeștritate cu „motive românești”.

Deasemenea, simpaticul domn Ivan, pare că este ispitit să-i ofere d-lui Vass cel mai modern aparat de telefonat, tip ultra-morgan. În același timp, prietenii săi N. Peiu și Sever Oana, își instruiesc „diplele” ca să conducă taraful ce va binecuvânta nunta d-lui Oglice cu fiica doamnei și domnului Vass.

De, așa sunt profesorii ăștia „la domiciliu”: trec repede dela abecedar la manualul îndrăgostitului pripit...

Ion Feru
fost aghiotant al colonelului Vass

Serbarea „Astru”-lui orădan

Duminecă, 25 crt., la orele 3, are loc la Teatrul din Orade o serbare religioasă organizată sub patronajul episcopiei unite de Asociația Tinerimii Române Unite, pentru comemorarea anului sfânt.

Se va juca drama muzicală „Flița lui Iair”, compoziție cu subiect biblic a reputatului compozitor și conducător de coruri Francisc Hubic. Iși va da concursul muzica centrului de instrucție al jandarmeriei.

Biletele se găsesc de vânzare în fiecare zi între 2—4 d. a. la școala normală unită.

Beneficiul serbării e destinat ajutorării studenților săraci.

Ciasornice bune cu mărci recunoscute bijuterii, aur, verighe, cu prețurile cele mai ieftine la

CSÁKY orlogier și bijutier,

Arad, vis-a-vis de biserica luterană. (Cumpără aur și argint cu preț ridicat.) Vinde pe livret „Consum” și pe bonuri de impozit

Intre medici, pe-o chestie de avort

La parchetul orădan s'a de pus un denunț, semnat cu pronumele unui medic, în contra altui medic, pe-o chestie de avort făcut în a patra lună de sarcină. Medicul denunțator ar fi fost vizitat după operație de femeia cu avortul, ca să o salveze, deoarece medicul ce l-a luat sarcina era s'o bage în pământ.

Parchetul, firește, a început imediat cercetări. Și întâia surpriza a fost că semnatul nu-și recunoaște semnătura.

Cinematograf

Arad

Central: Sărutul în fața oglinzii.

Select: Peștera morții.

Corso: Victor sau Victoria.

Urania: Luminile orașului.

Timișoara

Apollo: Iubim, dar numai odată.

Capitol: Te-am iubit.

Forum: Ultima noapte.

Farmacii de serviciu

Arad

Weisz: Piața A. Iancu.

Junka: Bul. Reg. Ferdinand.

Szondy: Str. Consistorului.

Iarăși româneasca întreprinderilor „române” dela Timișoara

Am reprodus deunăzi în pagina aceasta un anunț prin care o farmacie timișoreană își făcea reclamă preparatelor cosmetice într-o românească ciluită mai diai decât la vr'un stub al partidului maghiar.

Crezusem, că farmacistul dela Timișoara care face cu preparatele sale să dispară „prihana” femeilor, n'are pereche. Iată însă că-l bate cineva tot din capitala Bănătuului: „Lysoform. Intreprindere Română. Timișoara”.

Intreprinderea aceasta „română” (firește, tot română, ca și cea cu unsoarea de prihană) și-a tipărit niște cartonase de reclamă, răspândite n toată țara, cari au pe o parte un calendar roșu-alb-verde, iar pe verso reclama următoare: „Patru și jumătate milioane femei se folosește Lysoform permanent...”

fiindcă știe că: pentru toaleta internă zilnică nu ajunge apă și săpună...

Lysoform omoare imediat prin efectul său desinfecant puternic toate bacteriile și germine și așa apare femeie din acestor conștințele păgubitoare...

Lysoform să dispară toate mirosele neplăcute imediat prin mirosul său proaspăt...

Lysoform scapă deja după câteva zile de folosirea sa și dela sudoare cel mai încăpăinată ale mâinile, picioarele și subțioarele.

Folositi și Dvs. Lysoform, și se va liniștiți cu irigațiuni de Lysoform întrebuințate de timpuriu și sistematic.

Mirosul lui este plăcut, folosința este economică, prin apă de orice temperatură se capetă o soluțiune folosibilă imediat, nu atacă nici pe piele, nici pe ori și care piesele de corp cât mai susceptibile.

Nu strică albituri și nu lasă nici un fel de pată.

Cereți Vă numai Lysoform original în sticlele închise.

La fiecare sticlă este impachetată o instrucțiune de întrebuințare.

Nu râdeți, dragi cititori, în fața acestei băgăi de joc, fiindcă nu-i nimic de râs. Intreprinderea „română” care-și face această reclamă pe călindare de buzunar iredentiste e una dintre întreprinderile cele mai mari din Timișoara, deci nimic nu ar costa o să-și angajeze un traducător român pentru reclamele cu cari năpădește România. Desinfecanților dela „Lysoform” nu numai că nu le trebuie însă un asemenea traducător, care să câștige la dânsii o meschină bucată de pâine, — ci îi mai aruncă românului în ochi și calendare roșii-albe-verzi, ca să vadă va călăhul că are de a face cu o provocare în regulă. Vașul de însă, firește, vede și nu simte. Lui trebuie să i se mai deseneze ze și o parte a Ungariei-Mari pe provocătoarea reclamă, ca să-și dea seama.

Reclama acestei întreprinderi „române” e încă o dovadă că avea toată dreptatea Asociația Generală a Inginerilor să reclame prin memorii sau înaintat în chestia protecției muncii indigene, să se de clar obligatorie la întreprinderile particulare limba românească.

Asfel bătaia aceasta de joc nu se va sfârși cu una, cu două.

Citiți și răspândiți

„E c o u l”

TEATRUL MUNICIPAL TIMIȘOARA

JOI, 22 MARTIE 1934

LA ORELE 9 SEARA

PALATUL CULTURAL ARAD

VINERI, 23 MARTIE 1934

LA ORELE 9 SEARA

UN SINGUR CONCERT

DAT de CELEBRUL VIOLONIST

IOSIF SZIGETI

LA PIAN

PRINȚUL NIKITA DE MAGALOFF

Bilete sunt în vânzare la Timișoara la Cassa Teatrului; iar la Arad la „Librăria SANDOR”

în aceleași condiții.

Dobânzile, comisioanele de orice fel, cât și orice alte accesorii încă datorate, vor fi reduse printr-o recalculare pe baza unei dobânzi simple egale cu maximul dobânzii legale.

Diferența va fi considerată ca încasată în baza unei convenții uzurare și se va imputa asupra datoriei.

Exproprierea creanțelor

În vederea asigurării noiei legi, Statul va putea proceda la expropriere, în tot sau în parte, a creanțelor supuse prevederilor acestui capitol, pe cale de expropriere pentru utilitate publică. Exproprierea se va declara de tribunal pe baza unei cereri adresate de ministerul de finanțe autorizat de consiliul de miniștri, iar prețul exproprierii va fi fixat

în raport cu valoarea reală a creanței expropriate, calculate pe baza raportului dintre suma creanțelor și activul debitorului, ținându-se seamă de rangul fiecărei creanțe. Acest preț va fi plătit în numerar sau rentă de stat 4% socotită pe valoarea nominală și amortisabilă în 50 de ani.

Odată declarată expropriată creanța, orice urmărire începută pe baza ei este suspendată până la depunerea prețului, după care statul este subrogat în toate drepturile debitorilor expropriați, creditorul fiind obligat să depună titlul său executoriu la instanța de expropriere înainte de încasarea prețului.

Repartizarea pierderilor

Giranții, garanții și în genere orice obligați accesorii ai

creanțelor supuse noiei legi beneficiază de toate avantajile prevăzute de această lege pentru debitorul principal, rămânând obligați numai în aceste limite.

Situația comercianților debitori

Comercianții cari ar fi suferit reduceri de creanțe mai mari 30 la sută din totalul creanțelor lor în favoarea debitorilor lor ce beneficiază de noua lege, vor putea prezenta, la rândul-le, creditorilor lor o ofertă de plată prin tribunalul respectiv și dacă creditorii nu acceptă, chestiunea se va deferi unei comisii de arbitraj care va motiva hotărîrea pe baza capacității reale de plată a comerciantului. Hotărîrea va fi definitivă. Termenul de plată nu va trece de 5 ani.

Neexecutarea obligațiilor

comerciantului dă dreptul ori-cărui creditor neplătit să ceară tribunalului lichidarea patrimoniului comerciantului după procedura falimentară, fără declarare în faliment și fără a putea exercita execuții individuale.

Acelaș aranjament cu creditorii prevede legea și în favoarea instituțiilor de eredit de orice fel cu plasamente supuse conversiunii mai mari de 30% din plasamentul lor total.

Convocarea creditorilor are de efect suspendarea oricărei urmăriri până la încheierea comisiei de arbitraj.

Contribuția statului

Printr-o convenție specială Statul se obligă ca pe durata maximă a legii, să verse Băncii Naționale o sumă anuală de cel mult 450.000.000 lei, spre a servi atât la acoperirea

parțială a reducerilor suferite de portofoliul B. N. R. cât și drept fond pentru menținerea creditului în general.

Excepții dela beneficiul conversiunii

Nu se bucură de avantajile legii:

1) Datoriile față de creditorii străini cari n'au domiciliu sediu principal sau secundat în țară;

2) Datoriile comerciale contractate de comercianți și industriali;

3) Datoriile izvorând din fapte penale pentru care a intervenit o hotărîre definitivă de condamnare;

4) Datoriile către stat, județ sau comune derivând din impozite, taxe sau amenzi;

5) Datoriile al căror cuantum total nu întrece venitul brut impozabil la global pe 1933

Pardesiuri pentru dame

Dela cele mai fine până la cele mai simple, se pot procura cu prețuri uimitor de ieftine la marele magazin de confecțiuni

Menczer

ARAD, Bul. Regina Maria No. 12
lângă Librăria „DIECEZANA“

Pe mâna cui sunt farmaciile
din orașul și județul Arad

Un atac perfid în contra farmaciștilor români
dela Casa asigurărilor sociale

Primum următoarele:
Ziarul „Reggel“ a publicat în numărul său din 17 crt. un reportaj perfid și calomnios, în care scrie că la Casa asigurărilor sociale din Arad se completează posturile în mod ilegal, și că din acest motiv farmaciștii licențiați din Arad se agită.
Suntem curioși, cine sunt și de ce nație acei farmaciști licențiați cari se agită, căci români nu pot să fie, fiindcă presupunem că farmaciștii români cari s'ar agita sau ar avea vreo nemulțumire, nu s'ar duce să ceară concursul unei fiuici evreo maghiare.
Se plânge „Reggel“ că în postul de farmacist devenit vacant la Casa Cercuală prin licențierea d-nei Iuliana Tüzes, în loc să fi fost angajat un farmacist șomer cu drept de practică, a fost angajată d-na Elena C. Popa, soția consilierului cultural al municipiului Arad, pe care au licențiat o dela farmacia spitalului județean din Orade fiindcă nu avea pregătirea necesară.
Ori, dumealor sunt foarte prost și tendențios informați de către d-ra Iuliana Tüzes, după a cărei licențiere, a fost angajată ca asistentă d-ra Cornelia Milcu farmacistă diplomată, care a și

funcționat aici până la 1 Octombrie 1933, când a fost mutată la Craiova. Pentru postul devenit astfel vacant, a recurs d-na Elena C. Popa, farmacistă ajutoare șomeră, și un farmacist care însă nu și-a anexat nici un document la cerere, și astfel consiliul de administrație al acestei Case a ales-o pe d-na Popa, iar ministerul sănătății a confirmat și aprobat această numire.
In ce privește licențierea d-nei Popa dela farmacia spitalului județean din Orade, d-sa a fost licențiată pe ziua de 1 Ianuarie 1931, cu actul Inspectoratului Sanitar din Timișoara cu No. 8694—1930, din ordinul Ministerului Sănătății cu No. 73628—1930, din cauză că s'a suprimat postul d-sale din motive de economii bugetare.
Aceasta este adevărul.
Iar în ce-l privește pe d. farmacist-șef al acestei Case, Augustin Pop, este adevărat că a primit drept de farmacie în Periam, însă deoarece nu știe limba germană, nu a putut să stea în acea comună nemțească, d-sa nu conduce acea farmacie, ci numai pe aceasta de aici, așa ca nu este în contradicție cu legea sanitară.

Culmea este că acești farmaciști minoritari sunt privilegiați de autorități în chip revoltător, dupăcum o puteți constata din câteva exemple.
Pe farmacistul Weisz din Pârneava l-au mutat bunele noastre autorități românești tocmai în Piața Avram Iancu. (Să fi încercat așa ceva un român!)
Pe farmacistul Bernat din Gai, tot marimozitatea autorităților noastre l-a mutat vis-a-vis de gara, ba mai mult, orașul i-a zidit și un local țărâtanului în colțul șoselei.
Colegiul farmaceutic este compus din minoritari și dintr'un singur român, Francu.
Sub stăpânirea românească s'au dat în Arad 4 concesiuni de farmacii, dintre cari 2 la români, iar 2 la minoritari.
Dacă mai adăugăm mutarea lui Weisz și Bernat, atunci vă întrebăm, unde este proporția?
Oare nu tot minoritarii formează și azi majoritatea? Dar până când vom răbda jugul lor?
Iată deci, care-i situația sărmanilor farmaciști minoritari cari se agită!
Dece să nu fie și la „Casa Cercuală“ farmacist șef un evreu, în locul valahului Pop, care deși a fost voluntar în armata română, nu a putut obține nici până azi o concesiune de farmacie în oraș, iar asistentă de ce n'ar fi o evreică în locul d-nei Popa, dupăce în întreg orașul nu este un singur român angajat la farmaciile particulare?! Acuma ar vrea să dea afară și pe cei doi români, singurii în post, și aceia în serviciu public.
Observer

Au farmaciștii minoritari
motiv să se agită?

Să cercetăm puțin mai obiectiv chestiunea farmaciilor și farmaciștilor din orașul și județul nostru, și să vedem dacă au sau nu motiv farmaciștii minoritari să se agite.
In orașul Arad sunt 17 farmacii, dintre cari 15 sunt proprietate minoritară, în special evreiască, — și numai 2 sunt

românești, dintre care una este închiriată unui ungur.
In județ sunt 32 de farmacii, dintre cari 27 minoritare (cele mai multe evreiești), și numai 5 românești (dacă se socot românești și cele administrate de minoritari, sau ai căror deținători români sunt demult dați pe brazdă minoritară, n. r.).

Au sosit noutățile de primăvară!
Pardesiuri elegante pentru dame,
rochii moderne, trench-coat-uri pentru copii —o— Casa de modă
Radó după gust, calitate, prețurile cele mai reduse 1-9

Literatură religioasă

Grija de suflet

De câte griji nu este cuprins omul veacului acestuia? Câte neajunsuri trebuie să îndurăm în toată luptei pentru existență!? Tot atâte griji. Și dacă le am cerceta mai amănunțit grijiile omului de azi, le-am afla îndreptate cu desăvârșire spre cele trupești. Întreținerea trupului cu hrană, îmbrăcăminte și plăceri trecătoare, este isvorul nesecat al grijiilor noastre zilnice. Împovărați de gânduri grele și adevărate negre trecem alături unul de altul fără a ne vedea, doar oftatul ni se aude făcându-l pe deaproapele nostru să tresalte din copleșala grijiurilor pe un moment măcar.
Cuvintele: criză, mizerie și răscoală și-au făcut cuib și pe limba celor mulți, care deslegându-se acum improașcă cu focul ei otrava urei și înveninează în tocmăi mușcăturilor de viperă. În câte inimi nu se încuibază dezgustul de viață, decepția și totala desnadejde?! Câte suflete nu se prăbușesc jertfite pe acest altar demonic la care se slujește lui Satan și duhurilor lui celor rele?
Grijiile trupești duc pe povârnișul pierzării dacă nu se echilibrează de reflexii sufletești. Dar de unde să aibe sufletul puterea de a roaga atacurilor din afară, dacă însuși nu s'a fortificat cu forțe noi și neinvinse din darurile nesecate ale Creatorului? Se impune tot mai mult grija de suflet; ca singura mângâiere între valurile potrivnice ale mării sărate acestei vieți grele de purtat.
Sântem în săptămâna a 5-a a marelui post. Biserica noastră străbună a rânduit ca în această săptămână în zilele de indoit post: Miercuri și Vineri, să se servească o slujbă deosebită, — de seară — numită denie.

Deniile în esența lor sunt urenile zilelor următoare, plinite de data aceasta ca priveghiere în preseară. Aceste servicii s'au pus tocmai în aceste zile pentru a da prilej de reverii duhovnicești creștinilor cari cu râvnă urmează curgerea postului.
Deniile dintru început au fost cele mai bune ocazii de a îndupleca spre evlavie și bună-cucer-nicie chiar și pe cele mai refractare inimi. Canonul mare a lui Andrei Criteanul, ce se cântă la denia de Miercuri este anume alcătuit pentru a face o educație deosebită bărbatilor pe cari îi cheamă cuviosul în bărbăteasca exclamare: Vino, ticăloase suflete!... Înduplecate se contopesc apoi glasurile bărbătești în refrenul: Cuvioase părinte Andreie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!
Deniile de Vineri sunt consacrate îndeosebi cultului Preacuratei și servesc ca și o binecuvântată educație femeiei. Icoșele preamăritoare ale Maicii lui Dumnezeu se sfârșesc cu expresiva osană de: Bucură-te mireasă pururea fecioară!
Fie ca deniile servite în cursul postului prezent să se facă într'un efort viu de educație atât bărbatului cât și femeiei ortodoxei!
Pr. C. Turicu

Incercați restaurantul
AZUGA
(fost KISPIPA)
Bere la pahar Azuga, specialitatea Caraman se găsește numai aici; grătar special, ciorbă de burtă și tot felul de mâncări românești. Meute și abonamente. Muzică țigănească
Proprietar:
Emil Schnabel, Orade

STOFE
moderne și de cea mai bună calitate pentru dame și bărbați cu prețurile cele mai reduse, găsiți la
„SERILANA“
Arad, Palatul Minorităților
Depozitul fabricii! Prețuri de fabrică!

INDUSTRIA LÂNEI
S. A., TIMIȘOARA
Priviți stofele noastre cele mai moderne de dame și domni, precum și noutățile noastre în articole tricotate și împletite. Pe prețurile cele mai ieftine, primiți calitatea cea mai bună la toate sucursalele noastre și locurile de vânzare „Serilana“
Timișoara: I, Bul. Regele Ferdinand 9. II, Piața Badea Cârțan No. 2. IV, Bul. Berthelot 19-a.
Arad: Palatul Minorităților („SERILANA“)

D. Ion Mihalache președinte al organizației național-țărăniște arădane

La sediul Corporației negustorilor din Arad a avut loc astăzi adunarea organizației din oraș și județ a partidului național-țărănișt, pentru alegerea președintelui organizației, în locul devenit vacant prin moartea regretatului Ștefan Ciceo-Pop.

Au venit la adunare d. Ion Mihalache, președintele general al partidului, d. dr. Alex. Vaida-Voevod, președintele organizațiilor ardelen, bănașene și crișene, Ghiță Crișan, secretarul general al partidului pentru Transilvania, și d-nii Băran, Adrian Brudariu și Dobrin, din Bănat.

Adunarea, — la care au fost reprezentate în număr extrem de numeros toate satele județului, — a fost deschisă într-o atmosferă de mare entuziasm de pdr. protopop Gosma, vicepreședintele organizației, care a adus omagii memoriei defunctului Șt. Ciceo-Pop.

A luat apoi cuvântul în mijlocul exploziei de urale a adunării d. dr. Alex. Vaida-Voevod, președintele organizațiilor ardelen, propunând ca succesor al regretatului Ciceo-Pop pe d. Ion Mihalache.

Adunarea a aclamat furtinos.

D. Ion Mihalache a mulțumit, declarând însă că primește numai pentru scurtă vreme această demnitate, îndemnând organizația să-și aleagă-mai apoi un președinte din sânul ei.

A mai luat apoi cuvântul d. dr. Ghiță Crișan, secretarul general al partidului pentru Transilvania, vorbind despre personalitatea noului

președinte și despre reorganizarea partidului.

Tot despre reorganizare a vorbit și d. avocat Adrian Brudaru dela Timișoara.

După adunare, care a luat sfârșit la orele 12 și jumătate,

Purificarea partidului

Din cele ce au putut transpira cu privire la constituirea dintre d-nii Vaida-Voevod și I. Mihalache, — constătuire ce a avut loc în dimineața zilei la hotelul „Crucea Albă”, — s'a aflat că d. Vaida a pus d-lui Mihalache condițiunea, pentru a lua efectiv conduce-

te, d-nii Vaida-Voevod, Mihalache, Crișan și alți fruntași au mers de au făcut o vizită d-nei Ciceo-Pop.

A avut loc apoi o masă comună la restaurantul „Dacia”.

re și reorganizarea partidului din Ardeal, să se refacă neapărat cadrele partidului, eliminându-se elementele dubioase, imorale și inactive, și să i se dea în sensul acesta măsură liberă.

D. Mihalache a admis în totul această condiție.

Din Hălmagiu

Culturale. Duminecă 18 Martie a. c. învățătorii din circumscripția Hălmagiu, au ținut un cerc cultural la școala primară din comuna Tisa. La biserică s'a oficiat un parastas pentru regrețului învățător morți în floarea vârstei în această comună: Ioan Cristea și Iancu Leuca.

Președintele cercului c. d. Aurel Petrișor, deschide ședința intimă, printr-o cuvântare simțită, în care roagă pe colegi la o colaborare strânsă și sinceră. Urmează o lecție de aritmetică la cl. III-a, predată de inv. Ioan Petrescu și pe deplin reușită. Punctul principal, însă, îl deține copioasa disertație „metoda textelor”, a învățătorului I. Dumitrescu, care e sincer felicitat de colegi.

După o mică gustare, la ora două, în prezența unui numeros public de săteni, (bărbați, femei, copii), se procedează la

desbaterea ședinței publice. Primul punct îl constituie disertația „despre pomicultură” a inv. Adrian Popoviciu. Apoi d. dr. Hass, medic, ține să se achite conștiințos de rolul ce-i incumbă profesia, dând sătenilor prețioase îndrumări pentru sănătate. Invățătorul I. Dumitrescu vorbește sătenilor despre urmările nefaste ale războiului, dând acestei vorbiri un caracter antirevizionist. Iluminați de vorbele frumoase, ale învățătorului, sătenii ascultau cu o liniște profundă ca la o rugăciune. Dealtfel, disertația a fost rostită cu bogăție de imagini, ceea ce desemnează în autor perspectiva unui conferențiar de rasă.

Copiii de școală, execută recitări, monoloage și cântece, sub pregătirea demnă a învățătorilor din localitate: I. Petrescu și C. Balta.

Adunarea generală a baroului arădan

Baroul arădan și-a ținut alaltaieri sub președinția d-lui decan dr. Silviu Moldovan adunarea generală, cu prilejul căreia s'a luat în desbatere raportul apărut în continuare în coloanele noastre din săptămâna trecută, citit adunării de d. dr. Octavian Lupaș.

Doleanțe

Raportul decanatului stăruie asupra situației precare a corpului avocaților, pricinuită de proporțiile mari ale șomajului, de faptul că statul și autoritățile nu respectă creanțele avocațiale câștigate în justiție, de legea prin care s'a dat drept notarilor comunali să încheie acte avocațesce, de legea oneroasă a timbrelor și de legea conversiunii care a pus pe avocați în imposibilitate de a mai avea clientelă.

Discuții asupra dării de seamă

După citirea dării de seamă, a urmat o lungă discuție, la care au luat parte majoritatea membrilor prezenți.

D. dr. Al. Stoinescu a arătat că e necesar să se poarte acțiune pentru ca să se asigure prin legea conversiunii creanțele avocațiale rezultate din onorarii. În același sens a vorbit d. dr. Al. Nagy, propunând să se înainteze ministrului de justiție și parlamentu-

lui un memoriu, — ceea ce adunarea a aprobat cu unanimitate.

Criticile d-lui Gregorovici

D. St. Gregorovici a vorbit pentru sindicalizarea avocaților, și a atăcat pe avocații cari au parale și totuși au rămas cu cotizațiile față de barou neachitate. A vorbit apoi în contra avocaților cari acaparează clientela prin legături politice sau bancare, sau afișându-se ca majoritari sau ca minoritari. La sfârșit a cerut să nu se primească în barou elemente noi, și să fie excluși dela posibilitatea de a avea clientelă avocații cu lefuri fixe.

Reducerea tariful minimal

D. Sever Ispravnicu iunior a propus și adunarea a acceptat, să se trimită o moțiune prin care să se ceară guvernului să renunțe la ideea reducerii tarifului avocațial minimal și la stipularea în legea conversiunii că nu se va putea face execuții nici în cauzele de onorarii.

Un împrumut de vremea ungurească

D. dr. Tr. Covaciu a cerut lămuriri cu privire la suma de 109.000 lei împrumutată de barou unor avocați în timpul

războiului: D. dr. Gavril Micloși, a arătat că baroul n'a renunțat la rambursarea acestor împrumuturi, și le va încasa în măsura posibilităților.

Alte chestiuni

Raportul activității depe anul expirat a fost apoi luat la cunoștință, și a urmat citirea dării de seamă a casierului și a celei despre situația bibliotecii, a fondului de ajutor și a împrumuturilor fără dobândă.

D. dr. Aron Petrușiu a criticat sistemul învechit după care sunt întocmite socotelile baroului, și a cerut iar adunarea a aprobat să fie făcute după sistemul contabilității publice.

D. dr. Micloși a propus iar adunarea a votat să se ceară Uniunii avocaților să dea baroului o cotă din fondul de ajutor potrivit sumelor vărsate la Uniune de acest barou.

D. dr. Covaciu a cerut să se aplice în viitor o proporție justă la fixarea cotizațiilor, ținându-se seamă de situația grea a avocaților tineri.

La sfârșitul ședinței, președintele a arătat că prin numirea d-lui dr. R. Chicin ca notar public la Nădlac, a devenit vacant un loc de consilier la barou, care se va completa de către o apropiată adunare generală electivă

Tineretul universitar de azi

— Conferința d-lui prof. dr. Gh. Dragoș —

La deschiderea festivalului de Sâmbătă seara dela teatrul orașenesc din Arad, dat de Societatea studențească „Excursia” dela Cluj, d. prof. Dragoș a ținut cu titlul de mai sus o înalțătoare conferință.

Oratorul a arătat mai întâi că scopul societății „Excursia” este de a cunoaște neamul românesc și durerile cari-l frământă.

În acest scop organizează la țară tot felul de șezători, iar pentru a-și acoperi cheltuielile acestor turneuri, aranjează diferite festivaluri prin orașe și târguri.

Acaparările străinilor

Trecând la subiect, conferențiarul a făcut o paralelă între generația tânără și cea de dinainte de război arătând că înaintașii noștri, entuziasmați de realizarea visului strămoșesc: Unirea, au neglijat viitorul.

Din această cauză poporul românesc a ajuns în câțiva ani să fie dominat de o anumită minoritate, atât din punct de vedere economic cât și din punct de vedere social.

Semnalul tineretului universitar

De acest pericol și-a dat seama tineretul universitar, care a început să reacționeze.

Noi nu putem fi considerați ca oameni necivilizați, cum se obișnuiește să se spună în Europa celor cari își apără drepturile, dar nu putem fi nici lași, așa cum ar vrea să ne știe cei cari ne dominează.

Astăzi când toate statele sunt preocupate de-ași remedia starea de după război, noi n'avem decât să le imităm.

Ca popor tânăr, ar trebui să luptăm din toate puterile pentru a ne crea o situație economică națională, acum când timpurile ne sunt favorabile.

Exemplul Japonezilor și al românilor

E de ajuns să luăm ca exemplu Japonia, care deși numai de 50 de ani a intrat în rândul statelor civilizate, prin starea ei economică s'a făcut temută de toată lumea.

Dacă răsfoim istoria neamului, vedem că înaintașii noștri, romanii, au dominat întreaga lume atâta timp cât n'au fost lași și nu s'au lăsat dominați de alte popoare.

Conferențiarul ne arată un frumos exemplu din viața poporului roman de care ar trebui să ținem seamă conducătorii

noștri. Pe când Cartagena de Venise un pericol pentru romani, un senator, Cato cel bătrân a ținut în Senat că această pământărie nu se poate înălța decât distrugându-se orașul. Fiind trimis în fruntea unei delegații la Cartagena, a fost singurul care nu s'a lăsat cumpărat de reprezentanții orașului cari li-au oferit tot felul de dansuri. La plecare, fiind înțeles de un reprezentant al Cartaginei, cu ce părere pleacă dintre ei, el a răspuns că pleacă cu convingerea că Cartagena trebuie distrusă.

Ne trebuie caractere

Astfel de caractere trebuie să avem și noi românii, și scoatem din sufletele noastre aceste cartagene.

Tineretul universitar de azi nu este turbulent, cum îl numesc unii, el și-a dat seama de misiunea sa, și bătrânii trebuie să-l înțeleagă.

Când industria țării se află întreagă în mâinile străinilor încurajați prin legea industriei naționale, când nu găsești în aceste industrii niciun lucrător român ci numai în consiliile de administrație câțiva de Cartagina în suflet, cu care să ni se astupe ochii, tineretul universitar are tot dreptul să reacționeze.

Ștampile

decorații, insigne, cuie pentru drapele, mai convenabil la

Luliu Csáky

gravor, Arad, str. Brătianu 9

Vizitați neîntârziat

croitoria și ceapăria Călin

Arad, strada Bucur No. 7

Veți putea cumpăra cele mai moderne șepci și uniforme, cu prețuri cari desfid concurența. Croitorie de primul rang. — Încercați să vă convingeți.

S'a pierdut

un câine, spiț veritabil, cu părul alb; răspunde la numele „Mureș”. Găsitulor va primi bună recompensă, ducându-l la d. șef al depoului de locomotive Petru Păntea

A SOSIT JENNY A SOSIT

Vestită ghicitoare lizinomistă și grafologă autorizată de onor. Minister

De când există acest oraș nu a mai fost alta să mă întreb în precizie, nu pierdeți ocazia; felul meu de a ghici este: o singură privire a ochilor și una în palmă, desvăluie misterul vieții.

Am prezis venirea M. S. Regelui în țara noastră. Venirea Guvernului la putere, multe evenimente politice. Cunoșc bine gândul omului și spun tinerilor de unde va fi soana care o va lua în căsătorie și ce dotă va avea. Funcționarilor cât timp vor sta în funcție și data avansărilor, comercianților mersul afacerilor. Pot preciza divorțul, spun ce trebuie să facă acei cari suferă de orice durere, să nu piardă ocazia de a veni la mine spre a se convinge de adevăr.

Când am fost în etate de 18 ani am avut un somn în care de 3 zile fără a mă deștepta vorbind mai mulți, că sunt repozat și în timpul adormirii am cunoscut tot felul de boale și voi aduce la cunoștință ori ce va dori persoana. Eu am descoperit furtul judecării, boale și multe mistere din viața omului. Am prezis moartea lui Beloesco fost profesor la liceu din Bărlad și am indicat criminalii cari l-au atacat.

Posed multe certificate oficiale de științele mele. În ședința o singură persoană.

Dela ora 9-1 și 3-8. — Consultația 40 lei. — Arad, str. Eminescu 16.